

Förtydligande synpunkter från Branschorganisationens Svenskt Viltkött angående utredningen om lättnader för Vildsvinshanteringen.

”Vildsvinspremie”

För att nå en lösning på den ökade vildsvinsstammen och samtidigt motivera jägaren till inlämning till vilthanteringsanläggningar bör en ”Vildsvinspremie” inrättas. Då problemet uppstått ur ett allt för ivrigt utfodrande och sannolika förflyttningar av vildsvin, parat med för låg beskattning, borde det anses rimligt att man avsätter medel från ex.vis viltvårdsfonden. Förslagsvis betalas jägaren 200-300:-/per inlämnat vildsvin utöver den vanliga köttersättningen från VHA. Denna ersättning skall komma jägaren tillgodo oavsett om denne säljer det till anläggningen eller väljer det som återtag. Återtaget* kan jägaren välja att själv sälja vidare enligt gällande lagstiftning, men med den stora skillnaden att köttet är veterinärbesiktigt och därmed motsvarar de hygienkrav som ställs. Ytterligare en bieffekt är att kontrollen på smittor, cesium etc. mycket snabbare och lättare kan iscensättas om merparten av vildsvinen tar vägen via VHA.

Då får jägaren skälig ersättning, motivationen till avskjutning ökar och transporten till VHA kan få en stödfinansiering. Vi ger på detta sätt också ett bättre underlag för de mindre VHA som kan bibehålla eller till och med växa i sin verksamhet genom ett kontinuerligare flöde som underlättar och skapar förutsättningar för lönsamhet. Som i ytterligare förlängning gynnar detta en levande landsbygd, med verksamheter som dessutom på sina håll inte bara bibehålls utan dessutom kan växa!

**Återtag innebär att jägaren lämnar in sitt vilt till VHA, får det besiktigt, styckat, paketerat och uppärkt och tar därefter tillbaka köttet för egen konsumtion eller vidare avyttring. Samma förfarande finns för bönder i tamslakten.*

Om lättnader införs

Ganska samstämmigt säger de befintliga VHA att om lättnader för vildsvinskontrollen införs kommer deras mottagande av vildsvin helt att upphöra, på grund av att det inte kommer att finnas ekonomiskt underlag för att utföra veterinärbesiktningar och det omöjliga i att konkurrera prismässigt med det obesiktigade kött som kommer att finnas ute på Blocket, och via andra okontrollerade kanaler.

Det kommer givetvis att förorsaka ett problem för många större jakter och givetvis också för de som vill köpa svenskt besiktigt vildsvinskött. De som ändå vill förse sina köpare/grossister med vildsvin kommer med största sannolikhet att börja importera vildsvinskött istället, vilket i sig är negativt eftersom importen snarare bör minska. Men det kommer i sin tur att ytterligare minska möjligheten för enskild jägare att avyttra sitt kött. Vi kan väl alla konstatera att ambitionen att leverera säkra livsmedel är av ett nationellt intresse, vilket inte minst visar sig när stora rubriker slås upp när man hittat missförhållanden i slakt, hantering och transporter av kött ifrån andra länder. Att medverka till att detta blir vardag, genom att släppa på kraven för vildsvinsbesiktning känns väldigt främmande.

Svinpesten

Då kött som är smittat av Afrikanska Svinpesten klarar nedfrysning, skulle en ökad import av utländskt vildsvin dramatiskt ökar risken för utbrott av svinpest i Sverige, med kostnader i miljardklassen som följd, om vi skall tro de senaste uppgifterna om hur ett utbrott skulle hanteras. Mot bakgrund av detta är vildsvinspremien en ekonomiskt mycket fördelaktigare

lösning. Dessutom kan myndigheten ha en betydligt bättre kontroll på eventuella smittor (av vilket slag det än må vara) om man har möjlighet till kontrollerad och organiserad provtagning på godkända VHA.

Då spridningen bland annat sker genom att smittade individer ligger kvar i naturen måste en ännu hårdare kontroll av omhändertagandet av slaktavfall gällande vildsvin vara att föredra. Allt som lämnas kvar i skogen bidrar till att "gynna" smittspridning och jägarnas möjlighet att ta hand om slaktavfall på annat sätt måste bedömas som relativt små. Följaktligen skulle ett lagkrav på att alla vildsvin skall besiktigas och tas om hand på VHA, gynna kampen mot vildsvinspesten på ett enklare sätt. Det växande underlaget skulle i sin tur gynna utökning av befintliga VHA och dessutom öppnandet av nya mindre, lokalt förankrade anläggningar.

Vi ser som branschorganisation snarare att allt viltkött skall gå via VHA för att garantera livsmedelssäkerhet och kontroll.

Bryta uppfattningen om skadedjur

Det behövs en kraftfull och unison samverkan mellan Jägarnas organisationer, VHA, och butiksleden för att öka försäljningen av vildsvin. Det råder ingen som helst brist på vildsvinskött. Det finns stora lager med kött och detta beroende på låg efterfrågan. Denna efterfrågan torde inte växa bara för att besiktningskravet minskar. Snarare tvärtom. Den ganska inarbetade missuppfattningen om Vildsvinet som skadedjur snarare än ett fantastiskt livsmedel (och för övrigt även en idealisk markbearbetare med biologisk mångfald som effekt) har en bestående inverkan på konsumenternas val. Det är den villfarelsen vi måste slå håll på. Vi gör inte det genom att skicka ut dåligt hanterat kött, grillbitar på vildsvinsgaltar som stinker vid grillarna på marknader och villatradgårdar, vildsvinskorv med trikiner eller för den delen blyrester i färsen. Vi måste kvalitetssäkra och marknadsföra högkvalitativa produkter som skapar återkommande kunder, inte avskräckta sådana som dessutom berättar det för tio grannar.

Svenska produkter med spårbarhet

Vildsvinsköttet, liksom övrigt viltkött, är en fantastisk resurs i vårt land. Vi har ännu så länge ynnesten att erbjuda viltet ren natur med naturliga källor till föda som djuren själv kan välja fritt ur. Det bidrar till stort näringsinnehåll, obefintlig klimatpåverkan och ständig förnyelse på de djur vi väljer att jaga. Ett kött fritt från onaturliga tillsatser genom foder, en stark muskulatur genom fri rörelse, med en långsam och naturlig tillväxt och sist inte minst viktigt; höga, tydliga smaker som ger fina matupplevelser!

Vi kan verkligen vara stolta över vårt svenska vilt. Det ger genom hanteringen via VHA en hög spårbarhet!

Att vi skulle skapa en lagstiftning som släpper det fritt skulle innebära en växande import av vilt (se ovan) som vi inte alls har samma kontroll på och där vi vet väldigt lite om hantering och ursprung. Att importera råvaror som vi redan har ett överflöd av verkar ohållbart ur många aspekter. En utav dem är transportererna, som gör att det viltköttet plötsligt inte kan påstås vara särskilt klimatsmart.

Våra föregående landsbygdsministrar; Eskil Erlandsson och Sven-Erik Bucht har samstämt hävdatt att vi måste värna om spårbarhet och säkerhet när det gäller viltet och har av det

skälet inte velat ha några lättnader avseende vildsvinen.

Utbildningsbrister

Slutligen måste vi ställa oss väldigt frågande till att enskilda jägare, som kan genomgå en jägareexamen (och vad värre är, dessutom en påföljande viltundersökarutbildning) utan att någonsin ha sett eller tagit i ett dött vilt, skulle äga tillräcklig kompetens för att säkra viltköttet på samma sätt som en utbildad styckare och besiktningsveterinär kan.

Med ett frisläppande av kraven kring vildsvinen skulle det snarast ytterligare minska incitamentet för att utbilda jägarna i skytte, etik och val av ammunition. Detta på grund av att ingen kritisk VHA redan i dörren stoppar dåligt hanterat, skottskadat, blysprängt kött, och därmed inte längre har en hållhake på dessa jägares avsättning av köttet.

Ett faktum som på sikt kommer att äventyra vår fina jakttradition, för vid första tillfälle bilder av dessa dåligt hanterade djur når allmänheten i nyheter eller på löpsedlar kommer allmänhetens acceptans för jakten ta slut. Vi måste därför snarast verka för att ytterligare stärka kvalitén, inte överlämna bedömningen på godtyckliga grunder.